

SIJEČANJ-VELJAČA 2015

Sadržaj

4. CROPOS konferencija

Dvadeset godina katastarske izmjere u Našicama

Predstavljanje monografije „Hercegovina na kartama i planovima“

4. CROPOS konferencija

Sveučilište u Zagrebu, Geodetski fakultet – Zagreb, 22. svibnja 2015. god.

Državna geodetska uprava i Geodetski fakultet Sveučilišta u Zagrebu organiziraju **4. CROPOS konferenciju** koja će se održati **22. svibnja 2015.** godine na Geodetskom fakultetu Sveučilišta u Zagrebu.

Državna geodetska uprava pustila je 9. prosinca 2008. godine u službenu uporabu servis CROPOS – hrvatski pozicijski sustav. Tijekom šest godina rada sustava registrirane su 674 tvrtke kojima je na taj način omogućeno jednostavnije, učinkovitije i pouzdanije korištenje GNSS tehnologije mjerenja. Ukupan broj korisničkih imena s kojima se tvrtke priključuju na sustav zaključno s 9. prosinca 2014. godine je 1768 od čega 999 koriste VPPS uslugu (Visoko Precizni Pozicijski Servis), 23 DPS (Diferencijalni Pozicijski Servis) te 746 uslugu GPPS (Geodetski Precizni Pozicijski Servis). S brojem korisnika kontinuirano se povećava i korištenje usluga sustava, tako da je od početka rada sustava korištenje VPPS usluge (RTK) iznosilo 38,754,138 minuta, a GPPS usluge (post-processing) 2,117,175 minuta. U umreženo rješenje CROPOS sustava i računanje korekcijskih parametara uključena je ukupno 51 referentna GNSS stanica (33 iz Hrvatske, 7 iz Slovenije, 4 iz Mađarske, 2 iz Crne Gore te 5 iz Bosne i Hercegovine).

Cilj konferencije je kroz razmjenu domaćih i međunarodnih iskustava vezanih uz rad i korištenje permanentnih GNSS mreža unaprijediti primjenu CROPOS sustava, proširiti njegovu primjenu u drugim tijelima državne uprave, javnim poduzećima i gospodarstvu te upoznati sudionike s aktivnostima održavanja i nadogradnje sustava.

Broj sudionika konferencije, s obzirom na kapacitete dvorane, ograničen je na 300, a prijave će se primati do popunjenja mjesta. Kotizacija za sudjelovanje na konferenciji iznosi 625,00 kn (PDV uključen) za prijave do 31. ožujka 2015. godine, odnosno 750,00 kn (PDV uključen) nakon tog datuma.

Konferencija je uvrštena u Program stručnog usavršavanja ovlaštenih inženjera geodezije za 2015. godinu Hrvatske komore ovlaštenih inženjera. 4. CROPOS konferenciji dodijeljeno je 12 bodova za trajno stručno usavršavanje.

Informaciju o načinu registracije i nacrt programa konferencije možete naći na web stranici konferencije www.cropos-konferencija.org.

www.cropos.hr u novom dizajnu

Dana 27. 2. 2015. godine u rad je puštena nova web stranica CROPOS sustava koja omogućava dodatne funkcionalnosti u odnosu na prethodnu verziju te mogućnost boljeg i bržeg informiranja korisnika. Važna novost je mogućnost provjere dostupnosti servisa sustava na naslovnoj stranici, kao i obavijesti o radu pojedine permanentne stanice te dostupnosti podataka putem web servera.

Martina Ciprijan

Dvadeset godina katastarske izmjere u Našicama

Ovaj članak prikazuje pregled plana i izvršenje plana katastarskih izmjera, izrađenih katastarskih operata i novih zemljišnih knjiga na području Našica. Isto tako prikazuje praktičnu primjenu tih operata koji su svi u službenoj uporabi i to bez primjedbi svih ovih godina na bilo koji katastarski podatak, koji je proizvod ovih katastarskih izmjera. Razvoj tehnologije omogućuje nam da se tehnički dio katastarske izmjere izradi veoma brzo, a geodetski stručnjaci se mogu više posvetiti planiranju procesa i zajedno s djelatnicima sudova u međusobnoj interakciji usavršiti izradu katastarskog operata i zemljišnih knjiga da što prije budu u praktičnoj primjeni na usluzi svim građanima i investitorima, te da se promet nekretnina što prije pokrene i ubrza, a da se istovremeno stekne povjerenje u taj katastarski operat i zemljišne knjige.

Sređivanje zemljišnih knjiga i katastarskih operata te njihovo usklađenje s terenskim stanjem uvijek je bila osnovna zadaća državnih ureda. Najveće površine, što se tiče usklađenja, uređene su na našem području komasacijama zemljišta od 1968. do 1992. g. Zadnja komasacija zemljišta za k.o. Feričanci završena je 1992. g. Do tada je u postupku komasacije zemljišta izmjereno 15 katastarskih općina. Kako je taj postupak prestao smatrao sam da treba nastaviti s uređenjem zemljišta s obzirom da su tada statistike pokazivale da je urednost i usklađenost zemljišnih knjiga i katastarskih operata na razini R. Hrvatske tek 18 %.

Nakon što smo oformljeni u samostalnoj državi Hrvatskoj kao Županijski ured poboljšao sam kvalifikacijsku strukturu djelatnika, na način da nas je od 11 zaposlenih bilo 5 inženjera geodezije i jedan inženjer informatike, te pet katastarskih referenata. Osim ljudskog potencijala morao sam se opremiti i tehnološki, te smo i to uspjeli zahtijevajući sredstva iz županijskog proračuna za opremu i softver. Sljedeći korak bio je upoznavanje relevantnih subjekata koji su neposredno vezani za ovu problematiku. Izradili smo elaborat opravdanosti katastarske izmjere za prvu katastarsku općinu Đurđenovac u kojem je bilo vidljivo da su katastarski planovi iz 1862. godine, da nisu cijeli i da su ošte-

ćeni, da je katastarski operat neusklađen sa zemljišnom knjigom i da je sve to neusklađeno s terenom. Takav elaborat prezentirali smo na općinskim i gradskim vijećima te smo prezentirali značaj katastarske izmjere i zemljišno-knjižnog ispravnog postupaka. Nakon toga upoznali smo odgovorne osobe u Državnoj geodetskoj upravi (DGU), u županijama, predsjednike sudova, šefove gruntovnica i državne pravobranitelje, te djelatnike prostornog uređenja i graditeljstva.

PLAN KATASTARSKIH IZMJERA 1994. – 2014., sastavili smo moj tim i ja kako slijedi iz prikazane tablice.

ŽUPANIJSKI URED ZA KATASTAR POŽEGA ISPOSTAVA NAŠICE Našice, 1. 2. 1994.					
PLAN KATASTARSKIH IZMJERA					
Katastarska općina	Površina k.o. [ha]	Godina početka katastarske izmjere	Godina završetka katastarske izmjere	Godina primjene katastarskog operata	Godina primjene zemljišne knjige
Đurđenovac	1222	1994.	1997.	1998.	1998.
Zoljan	2069	1996.	1999.	2000.	2000.
Podgorač	2988	2000.	2003.	2004.	2004.
Bijela Loza	1001	2006.	2007.	2008.	2008.
Ledenik	1036	2006.	2008.	2009.	2009.
Andrijevac	833	2005.	2007.	2008.	2008.
Stipanovci	250	2005.	2007.	2008.	2008.
Kelešinka	246	2006.	2007.	2008.	2008.
Razbojište	576	2005.	2007.	2008.	2008.
Topoline	147	2008.	2008.	2009.	2009.
Normanci	1158	2008.	2009.	2010.	2010.
Gazije	2070	2009.	2011.	2011.	2011.
Vukojevci	1332	2011.	2013.	2014.	2014.
D. Motičina	2222	2013.	2016.	2017.	2017.
Martin	676	2014.	2016.	2017.	2017.
Pribiševci	773	2015.	2017.	2018.	2018.
Ukupno:	18599				

FINANCIJSKA KONSTRUKCIJA zatvarana je na način da je 40 % osigurao DGU, 30 % Osječko-baranjska županija i 30 % gradovi ili općine, a u slučaju k.o. Gazije i Našicecement d.d. osigurao je dio sredstava. Vlasnici zemljišta nisu imali troškove.

SUDIONICI IZVRŠENJA PLANA su: Pročelnik Županijskog ureda za katastar Požega, Županijskog ureda za katastar Osijek, voditelj Ispostave Našice, župani, ravnatelj DGU i suradnici, gradonačelnik Grada Našice i općinski načelnici, Općinski sud Našice, predsjednica suda i šefica gruntovnice, Državno odvjetništvo u Našicama i Ured državne uprave za prostorno uređenje i graditeljstvo.

TIJEK REALIZACIJE PLANA

Ured za katastar Našice poslao je dopis zajedno s elaboratom opravdanosti katastarskih izmjera prema lokalnoj samoupravi. Lokalna samouprava inicirala je i donijela Odluku o katastarskoj izmjeri za pojedinačnu katastarsku općinu i osigurala 30 % sredstava za katastarsku izmjeru. Osim toga dosta ranije je lokalna samouprava dobro reagirala i sufinancirala izradu homogenog polja GPS točaka za cijelo područje Ureda. Zani-

Tim za katastarsku izmjeru i izradu novog katastarskog operata: Predstavnici DGU, izvodača radova, Županije i Ispostave Našice

mljivo je da je Grad Našice i sve ostale općine koje pokriva Ured za katastar Našice sudjelovale u katastarskoj izmjeri na svom području. Grad Našice obuhvatio je k.o. Zoljan i k.o. Vukojevci. U Općini Podgorač katastarska izmjera rađena je u k.o. Podgorač, Stipanovci, Razbojište, Ledenik, Bijela Loza, Kelešinka i Andrijevac. U Općini Koška katastarska izmjera rađena je u k.o. Topoline i Normanci. U Općini Đurđenovac katastarska izmjera rađena je u k.o. Đurđenovac, a u Općini Donja Motičina katastarska izmjera rađena je k.o. Donja Motičina. Odluka je prosljeđena putem katastarskog ureda u DGU koji je izradio sporazum o katastarskoj izmjeri s gradom ili općinom. Nakon toga je DGU raspisao natječaj i izabrao najpovoljnijeg ponuđača. Radove su izvodili Geodetski zavod Osijek d.d., Geoprojekt d.o.o. Zagreb i Geofoto d.o.o.

Ured Našice izrađivao je i kreirao elaborate za promjene granica katastarskih općina i granica naselja. Svi ti grafički prikazi granica i njihovih izmjena te tehničko-tekstualni opisi prosljeđeni su DGU i Ministarstvu pravosuđa koji su izradili odluke o promjeni granica, a zatim su se o promjeni granica izjašnjavali na vijećima gradovi i općine te županija.

Za svaku katastarsku općinu bilo je u prosjeku po dva elaborata izmjena granica što i nije previše budući da se radi o planovima i granicama koje su nastale 1862. g. Završeno je 14 katastarskih općina s ukupnom površinom od oko 20 000 ha.

Sve započete katastarske izmjere su završene, a završeni su i zemljišno-knjižni ispravni postupci. Svi operati su u službenoj uporabi, kako gruntovni tako i katastarski. Prigovori i žalbe rješavale su se u hodu tako da nema repova poslije završenog posla. Žalbi i prigovora je bilo u prosjeku oko 3 % po katastarskoj općini. Izlaganja su obavljala povjerenstva koje su imenovali DGU i Ministarstvo pravosuđa za zemljišno-knjižni ispravni postupak. Članovi povjerenstava bili su djelatnici Ureda za katastar Našice i djelatnici gruntovnice Našice koji su poslove odradili besprijekorno i profesionalno što se i da zaključiti po realizaciji plana te prigovorima i žalbama. Svi referenti u Uredu obavljali su poslove iz ove domene, a koje su bile vezane na naše zakone i pravilnike o katastarskoj izmjeri uključujući i katastarske referente koji su radili na obavijestima, pisanju poziva, rješavanju žalbi i prigovora. Geodetski struč-

njaci sudjelovali su kao savjetnici strankama prilikom obilježavanja parcela, održavani su zborovi građana prije izmjera i izrađivale su se brošure kako obilježavati parcele i na kraju nadzor za svaku izmjeru sa slanjem mjesečnih izvješća što kod izmjere što kod izlaganja. Zanimljivo je napomenuti da od početka katastarskih izmjera pa do danas nije bio niti jedan dan prekida rada na izmjerama i na izlaganjima podataka svih 20 godina. Realizacija katastarskih izmjera vidljiva je u tablicama naročito ako se usporede obje tablice.

PROJEKT UREĐENA ZEMLJA					
Inicijator izmjera: DGU, PUK Osijek, Ispostava Našice					
Izrada elaborata: Voditelj Ispostave Našice					
Investitori: DGU, Osječko-baranjska županija, Grad Našice, Općine Đurđenovac, Podgorač, Koška, Feričanci, Donja Motičina i Nexa grupa d.d. Našice					
Rezultat: Katastarske izmjere započete 1994. godine					
OSTVARENJE PLANA - REALIZACIJA KATASTARSKIH IZMJERA					
Katastarska općina	Površina k.o. [ha]	Odluka DGU o primjeni kat. operata	Zemljišna knjiga u primjeni od	Izmjera završena čeka se izlaganje	Planirane nove izmjere k.o.
Đurđenovac	1222	1998.	1998.		
Zoljan	2069	2000.	2000.		
Podgorač	2988	2004.	2004.		
Bijela Loza	1001	2008.	2008.		
Ledenik	1036	2009.	2009.		
Andrijevac	833	2008.	2008.		
Stipanovci	250	2008.	2008.		
Kelešinka	246	2008.	2008.		
Razbojište	576	2008.	2008.		
Topoline	147	2009.	2009.		
Normanci	1158	2010.	2010.		
Gazije	2070	2011.	2011.		
Vukojevci	1332	2014.	2014.		
D. Motičina	2222			Izmjera završena	
Martin	676				2016.
Pribiševci	773				2018.
Ukupno:	18599				

Računalna tehnologija i usavršeni geodetski instrumenti koji se koriste prilikom katastarske izmjere olakšavaju i ubrzavaju tijekom izmjere te se relativno brzo dolazi do dokumentacije koja je potrebna za izlaganje katastarskih podataka i zemljišno-knjižnog ispravnog postupka nakon izmjere. Tu potrebnu brzinu nemamo kod izrade katastarskog operata i zemljišnih knjiga. Da bi se taj dio ubrzao potrebno je promijeniti zakonsku regulativu i oformiti državno tijelo za pojedina područja koje bi se sustavno bavilo tom problematikom, a koje bi se sastojalo od geodetskih i pravnih stručnjaka koji bi vodili neovisno taj proces i iza kojeg bi stajali i odgovarali. Dugoročno gledajući na tom području imamo jako puno posla, a do sada je malo urađeno. U slučaju da na tom području nema službene odluke o katastarskoj izmjeri ovo tijelo treba i mora po službenoj dužnosti ili na zahtjev stranaka voditi pojedinačni postupak i zemljišno-knjižni ispravni postupak, a da pritom unajmi geodetske ovlaštenike za izradu geodetskog elaborata za dio teritorija u svrhu rješavanja imovinsko-pravnih odnosa, a na zadovoljstvo budućih investitora koji bi tada imali sigurnost u financiranju projekata i izgradnji.

Mirko Walter, dipl. ing. geod.

Povjerenstvo za izlaganje katastarskih podataka i zemljišno-knjižni ispravni postupak: Stjepan Jančula, Marija Mendroš, Sanja Urban, Goran Sikora

Predstavljanje monografije „Hercegovina na kartama i planovima“

U sklopu 13. godišnje skupštine Hrvatskog kartografskog društva u prostoru Leksikografskog zavoda „Miroslav Krleža“ u Zagrebu održano je predstavljanje monografije „Hercegovina na kartama i planovima“ autora Mirka Alilovića, dipl. ing. geod., dugogodišnjeg zaposlenika Državne geodetske uprave, koji je sada u mirovini.

Opsežnu monografiju i to prvu ovakve vrste za područje Hercegovine u Republici Bosni i Hercegovini predstavili su glavni urednik prof. dr. sc. Božo Skoko, izvanredni profesor na Fakultetu političkih znanosti Sveučilišta u Zagrebu, jedan od urednika Željko Obradović, dipl. ing. geod., direktor Federalne uprave za geodetske i imovinsko-pravne poslove u Federaciji Bosne i Hercegovine, lektor i recenzent prof. dr. sc. Miljenko Lapaine, redovni profesor na Geodetskom fakultetu Sveučilišta u Zagrebu te na kraju sam autor Mirko Alilović, dipl. ing. geod.

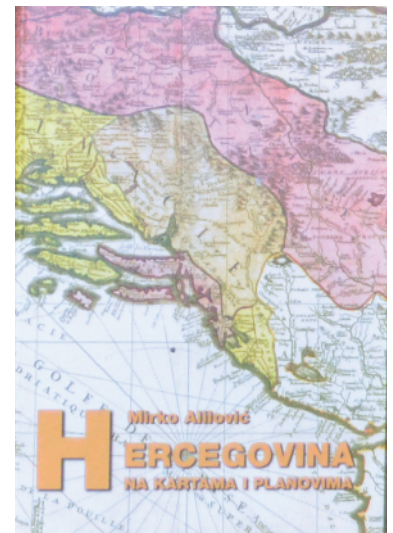
Za izlazak monografije zaslužan je i ravnatelj DGU dr. sc. Danko Markovinović, koji je omogućio da se tehnički pomoćne realizacija ovog projekta. Na izradi monografije sudjelovali

su djelatnici DGU i to Željka Župan Molak, dipl. ing. geod., koja je dizajnirala korice monografije, Igor Vilus, dipl. ing. geod. je radio na uređivačkom dijelu i mr. sc. Ivan Landek kao drugi urednik monografije.

Na predstavljanju je sudjelovalo pedesetak posjetitelja koji su iskoristili priliku za nabavu monografije po povoljnijim cijenama. Za odličnu organizaciju zahvala ide Hrvatskom kartografskom društvu.

Na kraju čestitamo našem kolegi Mirku Aliloviću na zaista jedinstvenoj i kvalitetnoj monografiji te mu želimo da napiše još koju knjigu, a prije svega želimo mu puno zdravlja i dug život.

Ivan Landek

S lijeva: Božo Skoko, Mirko Alilović, Željko Obradović, Miljenko Lapaine